

Lokale CDA afdelingen aan *verjonging* toe?!

Het CDA is een landelijke partij die symbool staat voor een middenpartij. Ook wel een bestuurderspartij, en in voetbaltermen te spreken over een politieke partij uit de traditionele top 3 (PvdA, CDA en VVD). Het komt weinig voor dat het CDA niet in een college van B&W, College van Gedeputeerde Staten of Regering deelneemt. Het laatste landelijke optreden in een oppositie was in de jaren van Wim Kok 1 en 2. Kon het CDA dat voorkomen is de vraag? Ik denk van wel. Als je ziet hoe het CDA omging met de dagelijkse problematiek, maar ook de mensen in de partij dan was het niet zo vreemd dat we na het tijdperk Lubbers op ons smoel gingen. Een leemte aan leiderschap, politieke koers en daadkracht; maar ook aan talentontwikkeling waren hier debet aan. Doorstroming in de partij was een vergeten terrein geworden. Niet aan gedacht? Stom natuurlijk want als publieke organisatie die veel op vrijwilligers steunt moet je juist investeren in doorstroming en de kunde en kennis van je talenten.

Niet alleen op landelijk niveau is er te weinig aandacht geschonken aan talentontwikkeling, in heel het CDA is dat te merken vandaag de dag. Je komt als jongere veel ervaren rotten tegen die veel te zeggen hebben. Deze situatie kan gezond zijn: als jongere hoef je niet het wiel uit te vinden en krijg je een praktijk leeromgeving van veel kennis en kunde in de politieke wereld. Leuk op het eerste gezicht! Waarom op het eerste gezicht?? Het antwoord heeft ligt in een aantal factoren waarom ik zeg, ja op het eerste gezicht wel, maar echt niet op langere termijn!

Ik noem de 'mentaliteit', 'met de tijd meegaan', en 'doorstroming'. Er zijn natuurlijk meer factoren die belangrijk zijn voor een krachtig CDA, maar deze zijn mijns inziens echt de kritische succesfactoren. Wat heeft de jonge generatie Nederlanders nu op met een verouderd CDA? Een CDA dat vasthoudt aan de dingen die in het verleden 'oké' waren? Een CDA dat niet met zijn tijd meegaat en jongeren niet oprecht de kans geeft dingen te doen waar ze plezier in hebben/krijgen? Het is antwoord op deze vragen is een cliché, maar luidt: bar weinig!!

De toekomst van het CDA is belangrijk. Op lokale schaal zie je het aantal jonge talenten opdrogen. Redenen te over om het allemaal te beargumenteren. Wat wel speelt is dat het CDA met rassé schreden verouderd!! Zoals je ook ziet met de balans tussen het aantal werkenden en niet-werkenden, geldt dat nog meer voor politieke partijen. Welke jongeren zullen nog in een lokale afdeling een bijdrage leveren op den duur? De keerzijde van te lang zitten op een plek als raadslid, wethouder of bestuurslid kost een lokale afdeling haar jonge talenten! In 2010 zal het CDA dat al voelen. Lijsten moeten gevuld worden en er wordt snel gekeken naar de paar jongeren die een kleine afdeling heeft. Bijna dwangmatig, althans dat gevoel kan zo'n jongere krijgen, wordt iemand aan het 'werk' gezet. Los nog even van de wensen van de jongere. Wil hij wel in de gemeenteraad? Het belang van de jongere moet vooropstaan. Nu krijg ik meestal het gevoel dat de ouderen ermee willen stoppen, ze ineens ook oog hebben voor de opvolging. Te laat vraagt u? Ja in politiek correcte termen: redelijk laat ja. Dan hadden ze er eerder aan moeten denken. Want nu zet je jonge onervaren mensen op posities waar niemand beter van wordt. Het gevoel van plezier gaat weg, andere dingen worden belangrijker en mensen gaan weg, of schrijven zich zelfs uit als lid. Want wat heb je er aan? Helemaal niets.

Jonge leden moeten mijns inziens betrokken worden bij het reilen en zeilen van een afdeling. De mentaliteit moet ook worden veranderd. Meer zich vrijmaken voor nieuwe inzichten en input. De cultuur moet niet verstikkend zijn in de zin dat het zo gaat, en niet anders kan. Ideeën moeten niet Linéa direct van tafel worden geveegd. Talenten moeten worden gewaardeerd, maar niet zo dat het op doodknuffelen lijkt. Een actieve benadering van jonge mensen en deze zo zoetjes aan betrekken bij de politieke werking is al heel wat. Niet meteen verwachten dat zij maar gelijk dit en dit gaan doen! Het is geen legereenheid waar de bevelen worden gegeven door de voorzitter. De ouderen waren dit gewend, maar een jongere wilt vrijheid in denken en beslissen binnen de gegeven contouren. Een mentaliteitsverandering moet er dus komen wil een lokale afdeling weer wat minder wereldvreemd zijn van jongeren.

Politiek is aantrekkelijk, het betreft immers ieder persoon maar niet op alle issues qua gevoel. Te bestuurlijk of ambtelijk overkomen en een teveel aan regeltjes aanboren verstompt al dat aantrekkelijke. Alleen de mensen die echt een kommakijker zijn zal je overhouden, en dat is niet een goede afspiegeling van de samenleving. Jip en Janneke taal hoeft er ook niet te worden gesproken, mensen weten wel wat a en b inhouden, maar zij prikken sneller dan voorheen door 'belangrijk doen en belangrijk zijn' heen. Politici horen zich graag spreken... leuk is dat? Nou het is gewoon een drempel voor een jong talent om zich te mengen in zo'n politieke wereld. Hij/zij is het snel zat, denkt leren die mensen niet?

Politiek dat eerst aantrekkelijk was, wordt door de mensen die het bedrijven juist onaantrekkelijk en niet interessant. Je ziet dezelfde gezichten, je hoort dezelfde issues terugkomen, vetes worden niet uitgepraat, etc. Zaken doen is er niet meer bij, het gaat om de poppetjes. Hoe langer je ergens zit hoe meer waarde wordt gehecht aan de positie en de verworven status. De blik buiten de eigen afdeling is bij veel afdelingen te klein/beperkt. Dat nekt ook een jong lid. Die is van zijn studie meer gericht op meerdere actoren in het maatschappelijk middenveld dan alleen in de gemeente. Een inhoudelijke discussie over hoe en wat is niet te vermijden. En vroeg of laat zal de jongere inzien dat hij weinig draagvlak heeft in zijn lokale afdeling. Ze volgen het pad zoals het altijd gaat. Biedt zekerheid toch? Jazeker voor iemand die juist al zijn hele leven zo heeft gewerkt of niets beter kent. Jongeren zeggen dan snel: zoek het dan lekker uit met je afdelingsbezigheden en houden in de praktijk de eer aan hun zelf door 'ik heb er geen tijd voor' te verkondigen.

In de wandelgangen en in het nieuws wordt gezegd en geschreven dat er meer belangstelling is voor het CDA door jongeren. Een leuke constatering dat meer een promov verhaal is dan de werkelijkheid in veel lokale afdelingen waar een andere mentaliteit heerst dan het CDA landelijk! Het is wel dezelfde naam, maar niet dezelfde handel en wandel, de mentaliteit en professionaliteit. Het CDA heeft op verschillende niveaus en tussen lokale afdelingen een andere mentaliteit en benaderingswijze ten opzichte van jong talent en dat moet intern wel ingezien worden. Maatwerk geleverd, in plaats succesverhalen dat het zo goed gaat met het CDA qua jonge leden. Het CDA is een professionele vrijwilligersorganisatie die niet moet denken dat alles maar goed gaat als er meer jonge mensen lid worden. De beweegredenen zijn niet duidelijk aan te merken waarom er een groei zit. De een zegt dat dit komt door een actief CDJA, de ander aan een actieve CDA. Van het aantal jonge mensen dat papierlid is wordt geen

melding gemaakt. Waarom niet? Logisch toch.. dat doet afbreuk aan het jubelgevoel: *meer leden*. De mentaliteit van organen binnen het CDA en de benadering richting jongeren moet tegen het licht worden gehouden. Kritisch bekijken, en waar het beter kan moet beter! Allemaal voor een sterker CDA voor nu en in de toekomst.

Tot zover de beschouwing. Iets op papier zetten wat je constateert is mooi, maar het levert pas wat op als je dat in heldere punten formuleert. Dit doe ik aan de hand van de huidige situatie met de volgende issues:

- √ Menselijk kapitaal van het CDA: 'Geef ruimte aan talent'!
- √ Jongeren en politiek, een kloof dus een probleem??
- √ Lokale afdelingen van het CDA *versus* jonge leden

Ad. 1 Menselijk kapitaal van het CDA

Het menselijk kapitaal van het CDA berust voornamelijk op oudere ervaren krachten die al jaar en dag meedoen. Hun inzet en ervaring wordt gewaardeerd. Maar er is veelal niet genoeg aandacht/oog voor nieuwe talenten (lees leden), jong of oud, waardoor de vaste kern steeds hetzelfde blijft qua bemensing.

Ad. 2 Jongeren en politiek

Politiek wordt vaak als saai beschouwd. Het is voor menig individu een ver van je bedshow geworden (niet alleen voor jongeren). Maar het is wel zo dat de jeugd de toekomst heeft. Als de jeugd nu al de politiek saai e.d. vindt, waar ben je dan over pak hem beet 10 jaar met een lokale CDA afdeling? Er bestaat een zekere kloof tussen politiek en burgers. Redenen te over natuurlijk, maar als je als actief CDA-er de argumenten hoort 'moeilijk taalgebruik', 'ik voel mij daar niet thuis', 'heb er weinig tijd voor' en 'mij niet boeiend', er 'gebeurd te weinig en te langzaam' is het niet vreemd dat er een kloof is. Het CDJA Brabant vindt dat die kloof te dicht is, alleen moet er dan het een en ander worden veranderd.

Ad. 3 Lokale afdelingen van het CDA versus jonge leden

Het is een gegeven dat menig afdeling van het CDA steunt op de oudere en ervaren leden. De cultuur, rituelen en rituelen van een tijd geleden gelden nu nog (niet op papier, maar in de praktijk). Dat kan, in veel gevallen een belemmering vormen voor een nieuw lid om actief te zijn in zijn afdeling. Ook de doorstroom van nieuwe 'gezichten' en het serieus omgaan met talent en ideeën is in veel gevallen een achtergebleven gebied. Uitspraken als 'we werken al jaren zo, en we hebben geprobeerd het te veranderen maar het lukt niet.. en het zal jou ook niet lukken' zijn geen warm welkom voor een jong en gemotiveerd CDA-er.

Tot nu toe was de huidige situatie aan zet. Open deuren zijn nog wijder open gezet misschien. Anderen zullen menen: en waar blijven de jongeren nu... ligt het allemaal aan de ouderen? Met dit schrijven heeft het CDJA Brabant niet de intentie de inzet van actieve CDA-ers te kwalificeren als 'niet goed'. We zien als jonge CDA-ers juist een aantal punten die minder gaan

en waarvoor wij als CDJA Brabant een aantal oplossingsrichtingen aandragen (gebaseerd op de praktijk). Een aantal interessante vragen vooraf aan lokale afdelingen voor de praktische haalbaarheid van de voorstellen:

- √ "Hoe kunnen we onze eigen club/afdeling verbeteren?"
- √ "Wie gaat dat dan doen?"
- √ "Welk tijdspad hebben we in gedachte?"
- √ "Waar beginnen we mee (prioriteit)?"
- √ "Hoe gaan we communiceren over de nieuwe koers en met wie?"

Naar aanleiding van bovenstaande beschouwing van de huidige situatie hebben we als CDJA Brabant ook een aantal issues voor de gewenste situatie (het is niet alleen maar vingerwijzen en constateren):

- √ Samenwerking tussen CDA en CDJA op alle niveaus
- √ Talentontwikkeling op maat
- √ Aansluiting vinden bij het CDJA!
- √ Doorstroom en win-win-situaties

Ad. 1 Samenwerking tussen CDA en CDJA

Het CDJA Brabant staat al lange tijd open voor samenwerking met het CDA. Datzelfde moet ook andersom gelden: afdelingen moeten het CDJA Brabant steeds beter moeten vinden. Het CDJA Brabant dient daarom ook goed en helder te communiceren wie waar voor verantwoordelijk is in het Algemeen Bestuur zodat afdelingen en regio's de jongeren beter kunnen vinden. Tevens kan een afdeling i.s.m. met het CDJA een politieke avond/café organiseren dat interessant is voor potentiële jonge leden. Beide partijen moeten open staan voor win-win-situaties. Over en weer zijn er ervaringen, die in een synergiepact moeten worden gezet waardoor deze elkaar niet gaan botsen. Een ondersteuning van het CDJA kan middels een inhoudelijke en/of financiële bijdrage. Te knuffelachtige ondersteuning werkt averechts. Het CDJA Brabant is qua organisatie soms verder in de professionalisering dan menig afdeling denkt. Tenslotte is het goed voor beide partijen om inhoudelijk ook samen te werken. Over tal van issues hebben jonge CDA-ers (CDJA Brabant) ook een mening. Laat hen meedenken. Zo laat een afdeling ook zien en merken dat de samenwerking ook serieus is, in plaats alleen maar window dressing.

Ad. 2 Talentontwikkeling

Geef Ruimte aan Talent moet op maat gesneden worden. Niet elke (jonge) CDA-er heeft dezelfde interesses en capaciteiten. Scholing en vorming van leden moet niet opgelegd worden maar min of meer een toegevoegde waarde behelzen waardoor mensen enthousiast raken en iets willen doen binnen de afdeling. De houding 'wij weten het ' stoot anno 2009 nog meer mensen af dan in 2008. Als er dan mensen weglopen moet een afdeling goed ten rade gaan bij haarzelf hoe ze omgaat met de eigen leden. Het CDJA Brabant heeft ook al eens in de spiegel gekeken. Iemand's idee of capaciteit kan wel eens onderschat worden. Het motto geef ruimte aan talent zegt min of meer dat al die zaken serieus moet worden genomen.

Ad. 3 Aansluiting vinden bij CDJA!

Indien een Young potential (mogelijk jonge CDA-er) zich aandient kan in het beste geval ook meteen contact gezocht worden met het CDJA Brabant (secretaris). Een afdeling laat zo zien dat zij ook binding heeft met de jongeren van het CDA, het CDJA. Jonge mensen zijn vaak al bekend met een CDJA, en als een lokale CDA afdeling dat niet heeft komt dat vreemd over. Het is toch één vereniging/club zal die jongere gaan denken. De binding met het CDJA Brabant houdt een afdeling ook fris en jong. Zodra zo'n jong individu zich inschrijft als lid is het verstandig zijn ontwikkeling te blijven volgen. De contacten met het CDJA Brabant worden zodoende ook aangehaald, en hij/zij heeft ook de mogelijkheid om iets in zijn/haar eigen afdeling te organiseren voor jongeren (zie ad. 1, blz. 4). Tenslotte, moeten er wel goede afspraken worden gemaakt met het CDJA Brabant ten aanzien van bovenstaande. Een goede organisatie valt of staat met heldere afspraken die worden nagekomen (en ook reëel zijn).

Ad. 4 Doorstroom en Win-Win-situaties

Het CDJA Brabant ziet graag dat een lokale afdeling elke periode minimaal één jongere bij de eerste vijf kandidaten op de lijst heeft staan voor de gemeenteraadsverkiezingen. Ook bestuurlijk moet een gezonde doorstroom en instroom plaatsvinden van jonge en nieuwe leden (nieuwe hoeven niet perse jongeren te wezen). De oudere ervaren CDA-ers kunnen een blijvend belangrijke rol spelen ten behoeve van de afdeling en het ganse CDA. Maar dan wel in een rol als begeleider, of als klankbord (adviseurrol), voor de jonge en nieuwe leden. Geef ruimte aan ieders talent levert ook win-win-situaties op met als doel : het CDA is een partij waar je bij moet wezen!!

Namens het Algemeen Bestuur CDJA Brabant,

Jan Willem Vogels,

voorzitter CDJA Brabant

Nieuw-Vossemeer, 29 december 2008.